

МРНТИ 16.21.47

<https://doi.org/10.51889/2020-4.1728-7804.23>

Қортабаева Г.К.,¹ Асқарова Г.С.²

¹Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті,
Алматы, Қазақстан

²Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті,
Алматы, Қазақстан

ЯКУТ АНТРОПОНИМДЕРІНІҢ ЭТНОМӘДЕНИ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Аңдатпа

Мақаланың мақсаты – Сібірдегі түркі тілдес халықтың бірі саха есімдерінің мазмұнын ашу, ұлттың мәдени болмысы мен лингвомәдени ерекшеліктерін көрсету, онимдерді тақырыптық-семантикалық жағынан, антропонимдердің жасалу жолдарын мен құрамын, өзара байланысын анықтау міндеті қойылды. Сахалардың тілі мен діні, салт-дәстүрі, адам есімдері, жер-су аттары, тұрмыс-тіршілігі геосаясатқа байланысты өзгеруі мақалада мысалдармен беріледі. Сахалардың басқа халықтар сияқты, антропонимдері ұлттық өзіндік ерекшелікке ие. Сахалар көрші халықтардың мәдениеті ықпалымен қалыптасып, дамыған. Сахалар тарихта қандай жағдайды бастан өткерсе де, ежелгі ат қою дәстүрлерін сақтап қалған. Зерттеушілер сахалардың антропонимиялық хронологиясын синхрондық тұрғыдан зерттей келе, христиандыққа өткенге дейінгі (XI-XVII ғ.), Кеңес кезеңі (XVIII ғ. – 1917 жылға дейінгі кезең) және 1917 ж. бастап қазіргі уақытқа дейін кезең деп үшке бөліп қарастырады.

Түйін сөздер : антропонимдер, ономастика, сахалар, кірме есімдер, ұлттық атау, этимология

Kortabayeva G.,¹ Askarova G.²

¹Al-Farabi Kazakh National University,
Almaty, Kazakhstan

²Kazakh National Pedagogical University named after Abay,
Almaty, Kazakhstan

ETHNOCULTURAL PECULIARITIES OF YAKUTANTHROPONYMS

Abstract

The purpose of the article is to reveal the content of Sakha names of one of the Turkic-speaking peoples of Siberia, to show the cultural nature and linguocultural characteristics of the nation, to determine thematic and semantic onyms, methods and structure of anthroponyms, and their relationship. The language and religion, customs, names of people, place names, the way of life of the Sakha have changed due to geopolitics. Anthroponyms Sakha, like other peoples, have a national identity. Anthroponyms were formed and developed under the influence of the culture of neighboring peoples. The Yakuts have preserved the ancient tradition of naming, no matter what happens in history. Researchers studying synchronously, the anthroponymic chronology of the Yakuts, are divided into three periods, that is, before Christianity (XI-XVII centuries), the Soviet period (XVIII century - the period before 1917) and the modern period from 1917.

Keywords: anthroponyms, onomastics, Yakuts, borrowed names, national name, etymology

Кортабаева Г. К.,¹ Асқарова Г. С.²

¹Казахский национальный университет имени Аль-Фараби
Алматы, Казахстан

²Казахский национальный педагогический университет имени Абай,
Алматы, Казахстан

ЭТНОКУЛЬТУРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ЯКУТСКИХ АНТРОПОНИМОВ

Аннотация

Цель статьи – раскрыть содержание антропонимов якутов - одного из тюркоязычных народов Сибири, показать культурную природу и лингвокультурные особенности нации, определить тематические и семантические онимы, способы и структуру антропонимов, их взаимосвязь. Язык и религия, обычаи, имена людей, топонимы, образ жизни саха изменились из-за геополитики. Антропонимы саха, как и других народов, имеют национальную особенность. Антропонимы формировались и развивались под влиянием культуры соседних народов. Что бы ни происходило в истории, якуты сохранили древнюю традицию имянаречения. Изучая синхронно антропонимическую хронологию якутов, исследователи разделяют ее на три периода: до христианства (XI-XVII века), Советский период (XVIII век - период до 1917 года) и современный период с 1917 года.

Ключевые слова: антропонимы, ономастика, якуты, заимствованные имена, народные имена, этимология

Кіріспе. Түркі тілдерінің бір бұтағы сахалар – тілі мен этникалық тегі жағынан өзіндік ерекшелігі бар халық. Якутия, Краснояр өлкесінің Таймыр, Эвенк аудандарында, сондай-ақ Магадан, Сахалин және Амур облыстарында тұрады. Жерінің шалғайлығы, қатынас жолдарының қиындығы бұл елді өзгелерден бөліп тастағандай. Әсіресе, XVIII ғасырдың соңы мен XIX ғасырдың басында сахалардың жаппай шоқындырылуы, аты-жөндерінің орысша жазылуы, елдің дағдысына христиан салттарының ене бастауы оларды түркі, тіпті мұсылман әлемінен алыстатып жібергендей болды. Оның үстіне сахалардың ғасырлар бойы моңғол, бурят, эвенкі, чукча, юкагир секілді халықтармен аралас-құралас өмір кешкендігі сөздік құрамының өзгеруіне өзіндік әсері болды.

Сахалар түркі антропонимиясы тарих көшінде тарихи-мәдени факторлардың әсеріне көп ұшыраса да көне түркілік ат қою дәстүрін сақтап қалды. Түркі халықтарының мәдениеті, бүгінгі ұстанып отырған салт-дәстүрі, әдет-ғұрпы, бай тарихы, ат қою дәстүрі – ұрпақтан ұрпаққа беріліп келе жатқан асыл мұра, қазына. Ата-бабадан әулетке мұра болып ауысып, рудан-руға, ұрпақтан-ұрпаққа жеткен мәдени дәстүрдің бірі – ат қою. Саха антропонимдері ұлттық бірегейлік сипатқа ие, ал кейбір атаулар мәдени-тарихи тілдің антропонимдер жүйесінің дамуына әсер ететін маңызды фактор. Саха антропонимиясы құрамында түркілік, діни, әдеби, кірме аттар көп кездеседі.

Түркілердің пұтқа табынушылығы түркілердің антропонимдік жүйесінің әрі қарай дамуына негіз болған көзқарастардың екі түрі – тотемизм және анимизм басты орынды алады. Дәстүрлі түркі мәдениетінде бірінші баланың есіміне ерекше мән берген, символдық мағынаға ие болды.

Академик А.Н.Самойлович XX ғасырдың бас кезінде-ақ антропонимдердің этномәдени аспектісіне ерекше мән берді. Ғалым алдағы уақытта не жасау керектігін айтып кетті: *«чтобы исследователи разных тюркских народов обратили особое внимание на личные имена, о том, что следовало бы составлять полные алфавитные списки личных имен, как мужских, так и женских, по отдельным народам и племенам с подробными указаниями, в каких случаях, в какую историческую эпоху, кому и почему давалось то или иное имя, что в последствии позволило бы произвести весьма интересные в культурно-историческом отношении сравнительное исследование личных имен всех тюркоязычных народов»*

Әдістеме. Жаһандану дәуірінде түркі тілдерін сақтау мен дамыту өзекті мәселеге айналып отыр. Себебі қазіргі заманның үрдісі ағылшын тілін меңгертуге ұмтылу. Түркі әлемі: түркілік мәдениет, түркілік дүниетаным, түркілік философия т.б. әлемдік түркітанушылық ой-түйінін зерделеп, түркі халықтарының ұлттық дүниетанымына негіздей отырып, өзіндік ерекшеліктері мен ортақ ұқсастықтарын ұғыну, әлемдік кеңістікте түркі тілдерінің қазіргіжетістіктерін салыстырып зерттеу [1, 4].

Саха антропонимдерінің даму кезеңдерін анықтау үшін сипаттамалы, ономастикалық, ареалдық әдістер қолданылды.

Мақалада тақырыптың өзектілігі, мақсатына байланысты көптеген зерттеу әдістері қолданылды.

Біріншіден, салыстырмалы-салғастырмалы, яғни тілдік материалды басқа тілдермен салыстыру арқылы зерттеу. Алғаш рет бұл әдісті түркі тілдерін зерттеуде Махмұд Қашқари (XI ғ.), Орал-Алтай теориясының негізін қалаушы Ф.И.Страленберг (XVIII) қолданған. Қазіргі ғылымда салыстырмалы-тарихи әдістердің өкілдері В.В.Радлов, Н. Ф. Катанов, В.Д.Бондалетов, Н.А.Баскаков, А.В.Суперанская, Н.В.Подольская, Г.Ф.Саттаров, Н.К.Фролов, А.Г.Шайхулов және т.б. ғалымдарды атай аламыз.

Екіншіден, этимологиялық әдіс қолданылды. Бұл әдіс антропонимдерді дамытудың ретроспективті ғана емес, сонымен қатар әрі дамыту перспективасын ашуға мүмкіндік берді.

Үшіншіден, антропонимикалық ерекшеліктердің аймақтық бөлінуін сипаттайтын ареалдық, мысалы, Сібірдегі түркітекес халықтардың арасында олардың ат қою тәсілдері есепке алынды.

XX ғасырдың басында өмір сүрген түрколог А.Н.Самойлович ондаған жылдар бойы түркі антропонимиясын зерттеумен айналысты, келешекте нені жасау керектігін жазып қалдырды: "Адам есімдерінің толық алфавиттік тізімін құру керек. Ол есім қандай жағдайда, тарихи дәуірде, қалай қойылғанын анықталса, кейін бүкіл түркі халықтарының адам есімдерін салыстырмалы тұрғыдан зерттеу мүмкіндігі болар еді" [2, 275].

Талқылау. Саха антропонимиясының зерттелуі. Түркі антропонимиясын зерттеу В.А. Гордлевский, А.И. Самойлович, Г.Ф. Благова, В.Я. Бутанаев (хакас), Э.А. Бегматов, Ш. Жапаров (қырғыз), Т.Х. Кусимова, В.А.Никонов, А.Г.Шайхулов (башқұрт), А.Г. Гафуров (араб және түрік), Т. Жанұзақов (қазақ), Ш.Жапаров (қырғыз), Г.В.Косточакова (шор), Т. Х. Кусимова (башқұрт), В.У.Махпиров (көне түркі), З.М. Раемгужина (башқұрт), В.И. Рассадин (тофалар), Г.Ф. Саттаров (өзбек), Н.Д. Сувандии (тыва), А.Т.Тыбыкова (алтай) т.б. көптеген ғалымдар зор үлестерін қосты. Түркия ғалымдарынан антропонимдер туралы Сузан Ұлыоғлу, Суер Экер, Үлкү Челик, Бүлент Гүл т.б. түркологтардың көптеген зерттеу еңбектері, мақалалары бар.

Якут антропонимиясына О.Н.Бетлингк, Е.К. Пекарский, С.В.Ястремский, Л.А.Афанасьев, С.И.Жиркова, Иванов-Багдарыин Сюлбэ, В.Д.Монастырев, Н.Б.Сюлбэуола, Г.П.Башарин, Ф.Г.Сафронов, Н.Г.Самсонов, Н.И.Филиппова, Е.И.Убрятова, Н.Е.Петров, К.Ф.Гриценко, А.И.Рудных т.б. ғалымдар елеулі үлес қосты.

Осы қарқынды жұмыстардың нәтижесінде Якут антропонимиясы біртіндеп Якут тіл білімінен бөлінеді. Сахалар мен орыс ұлты арасында мәдени, экономикалық және саяси байланыс нәтижесінде рухани байланыстар қарқынды дамыды. Екі ұлт арасында кісі есімдерін алмасу байқалды, ортақ кісі есімдері пайда болды.

Саха антропонимдерінің ерекшелігі. Сахаларда өткен ғасырда 30- 40-жылдар арасында: *Роберт, Флора, Валериан, Клара, София, Тамара, Алик, Радик, Рудик есімдері танымал болды* [3, 20].

Профессор Д.А.Функ – Батыс Сібір, Қыыр Шығыс халықтарының тарихын, этнографиясын зерттеген ғалым. Ол «Саян-Алтайдағы түркітілдес халықтардың Кеңес кезеңіне дейінгі және христианға дейінгі антропонимиялық жүйесінің екі түрлі моделі: күнделікті және эпикалық (баксылық) мәтіндердегі кейіпкерлердің аттары» деп қарастырады [4].

Бұрын түркі және монғол көшпелі халықтары сияқты якуттар тәңірлік дінді ұстанған. *Айталиа, Кюн (күн), Нарияна (нәзік), Ийдана (Ай), Күн Тойон, Күн Күбэй Хотун, Күн Таймарыын Хотун, Күн Дырибинэ бухатыыр* [5,15].

А.В. Суперанская адам есімінің де сәнге айналатынын айтады: «поскольку имя – это предмет духовной культуры, мода на имена приближается к модам на литературные произведения или картины, созданные в определенном стиле, и коренным образом отличается от моды на платья или тросты» [6, 42].

Өткен ғасырдың 30-жылдары Батыс Еуропа есімдері сәнге ене бастады: *Джульетта, Гемма, Роуз, Аида*. Бұл есімдерді сахалар да балаларына қоя бастады.

Иван есімі орыс халқында және Сібірдегі түркі халықтары арасына кең тараған. Орыс халқында Иван түрліше аталады: *Иван – дурак, Иван – богатырь, Иван – королевич, Иван – мужичий сын, Иван – купеческий сын, Иван – крестьянский сын, Иван-царевич, Иванушка, Ванюшка, Ваня, Васинька* т.б. Жалпы жұртқа Иван – орыс сөзі болып көрінгенімен, түп негізі – көне еврей тіліндегі Иоханн құдайдың сыйы, Иоанн дегеннің өзгерген нұсқасы.

В.И.Дальдің сөздігінде «*Иван –бүкіл Азия, Түркі жұртында Дунайдан Кубаньға, Оралдан Амурға дейінгі аралықта ‘орыс’деген ұғымды білдіреді*» деп көрсетілген [7, 288].

Иван аты Еуропаға да кең тараған: *Иоганн* (неміс), *Жан* (француз), *Джон* (ағылшын), *Юхан* (фин), *Ян* (поляк), *Иванэ* (грузин). Бір қызығы, аталған елдің көбінде Иван *аңқау, аңғырт, аңғал, әзілқеш* ұлттық бейне ретінде қабылданған. Орыс халқының Иваны да –алаңғасар, аңқау, ақымақ, әпенді кейіпкері болғанымен, сүйікті ұлттық бейнесі болып саналады. «Иван-дурак волшебнo-фантастической сказки вовсе не дурак в прямом смысле этого слова, а искусно замаскированной идеальный герой» [8, 114].

Кеңес Одағы кезінде 15 одақтас мемлекет өмір сүрді. Қазан төңкерісінен кейін саха отбасыларында орыстар сияқты ат қою үрдісі басталды. Бұл тек ғана сахаларға ғана емес, сол кездегі ССРО құрамындағы барлық елдерде жаппай үрдіске айналды. Көптеген сахалық әйелдер есімдерін *Тамара, Мария, Надежда, Пелагия, Екатерина, Анастасия, Елизавета, Лидия, Диана, Светлана, Юлия* т.б. деп атай бастады.

Қазақ ономастикалық мектебінің негізін қалаушы, профессор Телғожа Жанұзақұлының еңбектерінде бұл жан-жақты сипатталды. Мысалы *Артельбек, Совет, Колхозбек* есімінің XX ғ. 30- жылдары пайда болғанын айтады [9,218].

Кеңес дәуірінде кірме антропонимдер кеңінен қолданыла бастады. XX ғасырдың басында Владимир Ильич Ленин аты-жөнін қысқартудан Виль, батырлардың есімдері / Блюхер, саяси аттардан Коммунар, Маркс, Марат, Рафаэль, Роза, Сара, Клариса сияқты есімдер танымал болды. Егер отбасында ұл мен қыз дүниеге келсе, оларға «Рево» (ұл) + «Люсия» (қыз) деген ат берілді, «революция» деген сөзден шыққан.

Мысалы Владик деген есімді *Былаадьык* деп атайды. Бұл Владислав немесе Владимир атынан қысқартылған нұсқа, яғни «даңққа ие болу» және «әлемге иелік ету» дегенді білдіреді.

Христиан дінінің енгізілуімен, орыс халқымен әлеуметтік, экономикалық және мәдени байланыстар орнатыла бастады, сөйтіп орыс есімдері якуттардың өміріне біртіндеп ене бастады, оларды дінбасылар басшылыққа алды. Шомылдыру рәсімінен кейін сахаларға лақап аттар берілді, кейін олар ажырамастай өз тіліне бейімдеп алды.

Бұл таңқаларлық жайт емес, өйткені якуттар православиені қабылдады. Нәтижесінде дәстүрлі көнетүркілік аттар айтарлықтай фонетикалық өзгеріске ұшырады және де басқаша дыбысталып айтылды. Якуттар өз отбасыларында лақап аттар қолданады, ал орыс есімдерін төлқұжат үшін қабылдады. Мәселен, *Евдокия – Огдооччүя, Елена – Олооно, Анна – Ааныс, Ирина – Өрүүнэ, Акулина – Өкүлүүнэ* т.б.

Ер есімдері: *Былаадьык – Владик, Уйбаан – Иван, Лэгэнтэй – Иннокентий, Дьөгүүөр – Егор, Охонооһой – Афанасий, Киргизлей – Григорий, Сүөдэр – Федор, Бүөтүр – Петр, Былатыан – Платон, Байбал – Павел, Мэхээлэ – Михаил, Матыйай – Матвей, Дьаакып – Яков, Хабырыылла – Гаврил, Хабырыыс – Гаврил, Микшитэ – Никита, Арамаан – Роман, Миштэрэй – Дмитрий* (5, 2018)

Әйел есімдері: *Маарыйа – Мария, Балааһыйа – Пелагея, Боккуоһа – Прасковья, Өлөөнө – Елена, Огдооччүя – Евдокия, Ааныс – Анна, Мотуруона – Матрена, Сүөкүччэ – Фекла, Өкүлүүнэ – Акулина, Өрүүнэ – Ирина* т.б

Тағы бір ерекшелік якут / саха ұлт атымен аталатын әйел есімі кездеседі: *Сахаайа / Сахая (якут қызы)*.

Көне саха аттары тек олонхо мәтіндерінде, ертегілерде, тарихи аңыздарда сақталған. Егор Револьевич Николаев «Отражение национальной картины мира в якутских личных " еңбегінде 1804 түрлі санаттағы антропонимдерді: 930 ер лақап аттар, 64 әйел лақап аттар, 114 орысша есімдер, 33 әйел, 309 - құдай рухтар, 417 – ертегі персонаждары, 70 лақап аттарды тізіп шықты [5].

Сахаларда этнонимдермен (ұлт атаулары) аталатын есімдер де кездеседі: *Сахаайа / Сахая (якут қызы), Нууча* (орыс), *Брааскай* (бурят), *Бароон* – барон,

Адамның сыртқы ерекшелігіне байланысты якуттар төмендегі есімдер қояды: *Аччыгыый* – кішкентай, *Улун* – ұзын, *Бекчен* – бүкір, *Кинтэй* – тәкаппар, *Куттагас* – қорқақ, *Кюстээх* – мықты, *Мэник* – ерке, *Болторхой* – дөңгелек жүзді, *Толлуман* – өжет [10].

Сахаларда қоғамға сай жаңа есімдер пайда болды, бірақ сахалық төл есімдерінен бас тартқан жоқ, көне түркілік есімдерін әлі күнге дейін жарыстыра қолданып жүр.

Сахаларда 2012 жылы төлқұжатта әке аты заңды түрде қабылданды: *уола – ұл (вич), кыыһа – қызы (-вна)*. Мысалы: *Алампа Уйбаан уола – Алампа Иванович*. Адам аттары көбінесе халықтың ландшафтық-географиялық білімін көрсетеді. Олар қай жерді мекендесе де, бейтаныс басқа бір аймақта тұрса да, сол тарихи, географиялық атауды антропоним ретінде сақтап, ат қоя береді. Мәселен Шелебі / Челябинск атауы Сібірде қала атауы, ал Түркияда адам есімі.

Нәтиже.

1. Сахаларда моңғол, иран, парсы тілінен енген кірме есімдер бар;
2. Қазіргі заманғы еуропалық есімдер де көптеп кездеседі;
3. Сахалардың жаппай шоқындырылуы, аты-жөндерінің орысша жазылуына әсер етті;
4. Сахаларда олонхо эпосынан көптеген аттарды есім ретінде қояды;
5. Сахалар антропонимиясында пратүркілік моделді сақтап қалған.

Қорытынды. Сібір халқы өміріндегі болып жатқан әлеуметтік-саяси, ғылыми, техникалық, экономикалық және мәдениет саласындағы ірі де күрделі өзгерістер саха антропонимдерінің де дамуына қатты әсер етті. Саха антропонимдері тек ғана ана тіліндегі сөз байлығынан емес, басқа тілден қабылданған есімдер есебінен де толығып, молайғаны зерттеу барысында байқалды. Қазіргі түркі тілдеріндегі адам есімдері түркі халықтарының мәдени-тарихи өткенін көрсетеді, оның әлемге деген дәстүрлі көзқарасымен байланысты, екіншісі – басқа лингвомәдениет өкілдерімен өзара мәдени алмасу нәтижесінен пайда болды.

Қорыта келгенде, бұл мақалада саха есімдерінің шығу тарихы, ат қою дәстүрі, олардың жасалу заңдылықтары, мән-мағынасы, жергілікті халық тіліндегі айтылу түрлері, өмірдегі қолданысы сипатталып, жан-жақты баяндалды.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

- 1 Қортабаева Г.Қ. Түркі ономастикасы. Оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2017. – 111 б.
- 2 Самойлович А.Н. Тюркское языкознание. Филология. – Москва., 2005.
- 3 Алишина Х.Ч. Антропонимы сибирских татар в сравнительно-историческом освещении. – Тюмень, 2001
- 4 Функ Д.А. Антропонимические модели в бытовой культуре и в эпических текстах // Этнографическое обозрение. – 2005. – № Май. – <http://journal.iea.ras.ru>
- 5 Николаев Е.Р. Якутские личные имена: лингвокультурологический аспект. – Якутск, 2018.
- 6 Суперанская А.В. Общая теория имени собственного. М.: Изд-во ЛКИ, 2007
- 7 Даль В.И. Толковый словарь русского языка. Современная версия. – М.: Изд-во Эксмо, 2005.
- 8 Новиков Н. В. Образы восточнославянской волшебной сказки. – Л., 1974
- 9 Жанұзақов Т. Қазақ есімдерінің тарихы. – Алматы: Ғылым, 1971
- 10 Самсонов Н.Г. Якутские имена. Советский период. – Якутск. Илин, № 1(20); 2000.

References:

1. Qortabaeva G.Q. Türki onomastikasy. Oqu quraly. – Almaty: Qazaq universiteti, 2017. – 111 b.
2. Samoilovich A.N. Türkskoe iazykoznanie. Filologiya. – Moskva., 2005.
3. Alişina H.Ch. Antroponimy sibirskih tatar v sravnitelno-istoricheskom osveşenii. – Tümen, 2001
4. Funk D.A. Antroponimicheskie modeli v bytovoi külture i v epicheskikh tekstah // Etnograficheskoe obozrenie. – 2005. – № Mai. – <http://journal.iea.ras.ru>
5. Nikolaev E.R. İakutskie lichnye imena: lingvokülturologicheski aspekt. – İakutsk, 2018.
6. Superanskaia A.V. Obşaia teoria imeni sobstvennogo. M.: İzd-vo LKI, 2007
7. Däl V.İ. Tolkovyi slovär ruskogo iazyka. Sovremennaia versia. – M.: İzd-vo Eksmo, 2005.
8. Novikov N. V. Obrazy vostochnoslavjanskoi volşebnoi skazki. – L., 1974
9. Janūzaqov T. Qazaq esimderiniñ tarihy. – Almaty: Ğylym, 1971
10. Samsonov N.G. İakutskie imena. Sovetski period.. – İakutsk. İlin, № 1(20); 2000.

МРНТИ 16.21.21

<https://doi.org/10.51889/2020-4.1728-7804.24>

Мадиева Г.,¹ Кабытаева А.²

^{1,2}Казахский национальный университет им. аль-Фараби,
Алматы, Казахстан

ОНОМАСТИЧЕСКАЯ ИДЕНТИЧНОСТЬ КАК МАРКЕР СОХРАНЕНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ В РАМКАХ ПРОГРАММЫ «РУХАНИ ЖАНҒЫРУ»

Аннотация

Одними из важных национальных идентификационных показателей являются собственные имена, в первую очередь, именованья людей (личные имена, фамилии) и географические названия (топонимы). В настоящее время появляются новые тенденции и направления в изучении онимов. В условиях межкультурной коммуникации, в условиях функционирования разных языков на территории полиязычного Казахстана онимы претерпели ряд семантических и структурных изменений. Настоящая статья посвящена проявлению результатов глобализации и